

ספר
4
תש"ף

קיש קיש קריא

כתבה: חגית בנזימן

אייר: מנחם הברשטט

הצעות לצוותים - כיתות ב'

מורים יקרים,

מה פירוש "אֶסְתְּרָא בְּלִגְנָא קִישׁ קִישׁ קְרִיא"? ומה הכוונה במילים "אם אין אני לי, מי לי?" הספר "קיש קיש קריא" מפגיש את הילדים והילדות עם פתגמים וניבים העומדים בבסיס השפה והתרבות העבריות. הפתגמים והניבים חושפים את העושר הרב שבשפה העברית ואת הרבדים העמוקים שבה, והיכרות איתם מקשרת את הקוראים הצעירים עם חוכמת הדורות.

איך נקרא ספר המכיל סיפורים קצרים? כל סיפור בספר עומד בפני עצמו, לכן ניתן לקרוא את הסיפורים בסדר המתאים לעשייה בכיתה, ולא דווקא לפי סדר הופעתם בספר.

איור וסיפור – הציעו לילדות וילדי הכיתה לדפדף בספר, לעיין באיורים ולבחור באיור אהוב במיוחד. איזה איור הם אוהבים ולמה? האם לדעתם האיור תורם להבנת הפתגם?

המשך בעמוד הבא

בעקבות פתגמים – פעילות בכיתה

- **”אֶסְתֵּרָא בְּלִגְיָנָא קִישׁ קִישׁ קְרִיא”** – זהו פתגם בארמית שמופיע בתלמוד הבבלי. פירושו המילולי של הפתגם הוא “מטבע בכד קורא קיש קיש”, כלומר כד שמנענעים אותו ויש בו רק מטבע אחד משמיע רעש. זהו משל לאדם ריק שמתפאר ומרעיש. בניגוד לכך, כד מלא במטבעות לא ישמיע קול אם ננענע אותו, והוא משל לאדם מלא בחוכמה שאינו מתהדר בחוכמתו.
- **ניסוי קיש קיש קריא** – הביאו לכיתה כלים ומטבעות והציגו כיצד הם מרעישים כאשר יש בתוכם מטבע אחד וכאשר הם מלאים לגמרי במטבעות.
- **המחזה בזוגות** – ניתן להמחיש את הפתגמים בפנטומימה או באמצעות דיבור, ציור, חפצים וכדומה. האם התלמידים הצליחו לנחש את הפתגם?
- **משחק - המילים בפתגם התבלבלו!** – כתבו על הלוח פתגמים “מבולבלים”, לדוגמה: “לי לי אם אין מי אני?”, ובקשו מהכיתה לזהות את הפתגם.
- **ממציאים פתגמים** – הציעו לתלמידים להמציא פתגם. כדאי לעבוד בזוגות ולהציג את החידושים הלשוניים בפני הכיתה.
- **יצירה של ביטויים** – אפשר לקיים פעילות יצירתית של בחירת פתגם ולבטא אותו באופן אישי באמצעות ציור, פיסול, צילום, ציור קריקטורה או הדבֶּק (קולאז'). כדאי לערוך תערוכה של היצירות.

סיבה למסיבת ספרים ופיג'מות

- **ספר אחרון** – זהו הספר האחרון שיקבלו התלמידות והתלמידים מספריית פיג'מה בשנת לימודים זו. הוא חותם חמש שנות השתתפות שבהן הם קיבלו 32 ספרים שונים – וזו סיבה למסיבה!
- **ספרים אהובים לאורך השנים** – כדאי להזמין את התלמידים והתלמידות להביא לכיתה ספרים שקיבלו בעבר ושהם עדיין נהנים לקרוא.
- **ספרים ומצביעים** – תוכלו לערוך הצבעה של ספרים אהובים על פי קטגוריות שתבחרו, למשל: “האיורים היפים ביותר”, “הספר המצחיק ביותר”, “הספר שקראתי הכי הרבה פעמים”, ועוד.
- **הורים וילדים קוראים יחד** – כדאי מאוד להזכיר להורים וילדים שקריאה משותפת ממשיכה להיות מְהֵנָה ומשמעותית גם לאחר שהופכים לקוראים עצמאיים.

ומה בגב הספר? [סרטון](#) משעשע ובו תלמידי בית הספר “קשת” מנסים להסביר את משמעותם של פתגמים מוכרים. סרקו את קוד ה-QR שנמצא על הכריכה האחורית של הספר.

קיץ נעים והמשך קריאה מהנה!